

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O INFRASTRUKTURI PROSTORNIH PODATAKA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, avgust 2019. godine

ZAKON O INFRASTRUKTURI PROSTORNIH PODATAKA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuju se pravila za osnivanje, održavanje i razvoj infrastrukture prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: IPP FBiH), njen sadržaj, kao i uspostavljanje i nadležnosti tijela IPP FBiH.

Član 2.

(Infrastruktura prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine)

(1) IPP FBiH je skup tehnologija, mjera, normi, usluga, ljudskih kapaciteta i ostalih faktora koji omogućavaju djelotvorno objedinjavanje, upravljanje, održavanje i dijeljenje prostornih podataka određenih ovim Zakonom u svrhu zadovoljenja potreba u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FBiH), kao i njihova upotreba van FBiH.

(2) IPP FBiH se osniva i održava shodno Direktivi 2007/2/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 14. marta 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Evropskoj zajednici (INSPIRE) i drugim standardima.

Član 3.

(Obuhvat infrastrukture prostornih podataka FBiH)

IPP FBiH obuhvata:

- a) izvore prostornih podataka,
- b) sistem metapodataka,
- c) usluge i tehnologije umreženja,
- d) sporazume o dijeljenju, razmjeni, pristupu i korištenju prostornih podataka,
- e) uslove korištenja,
- f) mehanizme koordinacije i nadzora,
- g) procese i postupke,
- h) Geoportal IPP FBiH,
- i) ljudske kapacitete, koji se definišu shodno odredbama ovog Zakona.

Član 4.

(Značenje pojmova)

Pojmovi u smislu ovog Zakona, u provedbi ovog Zakona i u aktima donesenim na osnovu ovog Zakona, imaju sljedeće značenje:

- a) Infrastruktura prostornih podataka podrazumijeva metapodatke, skupove i usluge prostornih podataka; mrežne usluge i tehnologije; sporazume o dijeljenju, pristupu i upotrebi; mehanizme za koordinaciju i nadzor, procese i postupke koji se uspostavljaju, kojima se upravlja ili koji su dostupni u skladu s ovim Zakonom.
- b) IPP FBiH određena je čl. 2. i 3. ovog Zakona.
- c) Geoportal IPP FBiH je internet stranica ili njezin ekvivalent koji omogućava pristup uslugama pronalaženja, pregledavanja, preuzimanja, transformacije, pozivanja i ostalim uslugama podataka IPP FBiH.
- d) Internet stranica IPP FBiH je službena stranica IPP FBiH.

- e) Interoperabilnost (međudjelovanje) podrazumijeva mogućnost kombinovanja skupova prostornih podataka i međudjelovanje usluga bez ponavljajuće manuelne intervencije, tako da je rezultat dosljedan i da je dobivena dodana vrijednost skupa podataka i usluga.
- f) Prostorni objekt predstavlja apstraktan prikaz pojave iz stvarnog okruženja povezan s određenim položajem ili geografskim područjem.
- g) Prostorni podaci su svi podaci koji su direktno ili indirektno povezani s određenim položajem u prostoru ili geografskim područjem.
- h) Skup prostornih podataka je jednoznačno određiva zbirka prostornih podataka.
- i) Niz skupova prostornih podataka su skupovi prostornih podataka koji su izrađeni prema istoj specifikaciji.
- j) Usluge prostornih podataka podrazumijevaju kompjuterske operacije koje se mogu izvršavati pozivanjem kompjuterske aplikacije nad prostornim podacima sadržanim u skupu prostornih podataka ili na pridruženim metapodacima.
- k) Izvor prostornih podataka može biti skup, niz skupova ili usluga prostornih podataka.
- l) Metapodaci podrazumijevaju informacije koje opisuju izvore prostornih podataka te omogućavaju njihovo otkrivanje, pregledavanje i upotrebu.
- m) Elektronski izvor informacija je izvor informacija koji se održava u elektronskom ili računarskom formatu i može mu se pristupiti, pronaći ga i pozvati kroz elektronske mreže ili druge elektronske tehnologije obrade podataka.

Član 5.

(Subjekti IPP FBiH)

- (1) Subjekti IPP FBiH su: organi i organizacije federalne uprave, organi i organizacije kantonalne uprave, organi lokalne samouprave, javna preduzeća, pravna lica kojima je povjereno upravljanje prostornim podacima i pravna lica koja koriste podatke i servise obuhvaćene IPP FBiH, i koje pružaju usluge javnih servisa na osnovu tih prostornih podataka, koje u nadležnosti, odnosno u svom djelokrugu, imaju uspostavljanje ili održavanje prostornih podataka iz člana 8. stav (1) ovog Zakona i koje su, u smislu ovog Zakona, obavezne učestvovati u uspostavljanju, održavanju i razvoju IPP FBiH.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, svako pravno lice može postati subjekt IPP FBiH ako ispunjava uslove utvrđene ovim Zakonom, nakon što Vijeće IPP FBiH o tome donese odgovarajuću odluku, prema prijedlogu Koordinacijskog tijela IPP FBiH.
- (3) Uslovi da pravno lice iz stava (2) ovog člana postane subjekt IPP FBiH su:
 - a) da u svom djelokrugu ima izvore prostornih podataka,
 - b) da su izvori iz njegova djelokruga uključeni u popis tema prostornih podataka shodno članu 8. stav (1) ovog Zakona,
 - c) da su izvori prostornih podataka iz njegova djelokruga u skladu s tehničkim zahtjevima, odnosno provedbenim propisima,
- (4) Pravno lice iz stava (2) ovog člana samo snosi troškove pristupa, uspostavljanja i održavanja veze s IPP FBiH.
- (5) Koordinacijsko tijelo IPP FBiH uspostavlja i vodi registar subjekata IPP FBiH.

Član 6.

(Izvori prostornih podataka IPP FBiH)

Ovaj Zakon se primjenjuje na izvore prostornih podataka pod uslovom:

- a) da se odnose na teritoriju FBiH,
- b) da su u elektronskom obliku,
- c) da su u nadležnosti ili djelokrugu subjekata IPP FBiH,
- d) da se odnose na jednu ili više tema iz člana 8. stav (1) ovog Zakona i

e) da se ne odnose na klasifikovane prostorne podatke.

Član 7.

(Izvorna verzija skupa prostornih podataka)

(1) U slučajevima gdje postoji više istovjetnih primjeraka skupova prostornih podataka, ovaj Zakon se primjenjuje samo na izvornu verziju skupa prostornih podataka nadležnog subjekta IPP FBiH iz kojeg su proizašle kopije.

(2) Ovaj zakon subjekte IPP FBiH ne obavezuje na prikupljanje novih prostornih podataka.

Član 8.

(Teme prostornih podataka IPP FBiH)

(1) Prostorni podaci iz ovog Zakona odnose se na sljedeće teme prostornih podataka:

a)

- Koordinatni referentni sistemi,
- Sistemi geografskih mreža,
- Geografska imena,
- Upravne jedinice,
- Adrese,
- Katastarske čestice,
- Saobraćajne mreže,
- Hidrografija,
- Zaštićena područja,
- Podaci o minski sumnjivim područjima.

b)

- Visine,
- Pokrov zemljišta,
- Ortofoto snimke,
- Geologija.

c)

- Prostorne jedinice za statistiku,
- Zgrade,
- Tlo,
- Korištenje zemljišta,
- Ljudsko zdravlje i bezbjednost,
- Komunalne i javne usluge,
- Sistemi za nadzor okoline,
- Proizvodna i industrijska postrojenja,
- Sistemi za poljoprivredu i akvakulturu,
- Rasprostranjenost stanovništva - demografija,
- Područja upravljanja/zaštićena područja/uređena područja i jedinice za izvještavanje,
- Područja prirodnih opasnosti,
- Atmosferski uslovi,
- Meteorološko-geografska obilježja,
- Okeanografsko-geografska obilježja,
- Morske regije,
- Biogeografske regije,
- Staništa i biotopi,
- Rasprostranjenost vrsta,
- Izvori energije,

- Izvori minerala.

(2) Definicije i detaljan opis tema prostornih podataka iz stava (1) ovog člana mogu biti prilagođeni i usvojeni kroz odgovarajući postupak, vodeći računa o odredbama člana 14. ovog Zakona, kako bi se uzele u obzir razvojne potrebe za prostornim podacima.

(3) Definicije i detaljan opis tema prostornih podataka odlukom utvrđuje Vijeće IPP FBiH, a Koordinacijsko tijelo IPP FBiH objavljuje ih na internetskoj stranici IPP FBiH.

Član 9.

(Registar izvora prostornih podataka IPP FBiH)

Koordinacijsko tijelo IPP FBiH vodi registar izvora prostornih podataka koji sadrži:

- a) naziv i opis izvora prostornih podataka,
- b) jedinstvenu oznaku izvora,
- c) podatke o instituciji odgovornoj za izvor prostornih podataka,
- d) geografski obuhvat izvora prostornih podataka,
- e) ograničenja pristupa i korištenja prostornih podataka.

POGLAVLJE II. USPOSTAVLJANJE I ODRŽAVANJE IPP FBiH

Član 10.

(Geoportal IPP FBiH)

Geoportal IPP FBiH uspostavlja, održava i razvija Koordinacijsko tijelo IPP FBiH, u svrhu upravljanja metapodacima i davanja usluga pronalaženja, pregledavanja, preuzimanja, transformacije i pozivanja izvora prostornih podataka te drugih informacija koje se odnose na IPP FBiH.

Član 11.

(Sadržaj metapodataka IPP FBiH)

Metapodatci su informacije o:

- a) skupovima i servisima prostornih podataka,
- b) usklađenosti prostornih podataka sa propisanim normama,
- c) uslovima pristupa i korištenja skupova i servisa prostornih podataka,
- d) kvalitetu i ažurnosti skupova prostornih podataka,
- e) organima, organizacijama, javnim preduzećima ili pravnim licima odgovornim za osnivanje, održavanje, pristup, razmjenu i korištenje skupova i servisa prostornih podataka i
- f) skupovima prostornih podataka kojima je pristup ograničen i razloge ograničenja.

Član 12.

(Izrada metapodataka)

(1) Subjekti IPP FBiH su obavezni preko Geoportala IPP FBiH unijeti i redovno održavati metapodatke za izvore prostornih podataka iz svoje nadležnosti.

(2) Metapodatci se izrađuju u skladu s provedbenim propisima na način da omogućavaju jednostavno pronalaženje i upotrebu izvora prostornih podataka. Cjelovitost i kvalitetu metapodataka osigurava nadležni subjekt IPP FBiH.

(3) Metapodatci se vode i čuvaju u elektronskom obliku u sistemu metapodataka, koji je sastavni dio Geoportala IPP FBiH. Informacioni sistem metapodataka omogućava subjektima IPP FBiH unošenje i ažuriranje metapodataka iz njihove nadležnosti.

Član 13.

(Interoperabilnost i dijeljenje izvora prostornih podataka)

- (1) Subjekti IPP FBiH su dužni osigurati veze između različitih izvora prostornih podataka koji se odnose na istu lokaciju (interoperabilnost) u skladu s provedbenim propisima.
- (2) Informacije za provođenje i osiguranje interoperabilnosti izvora prostornih podataka, uključujući kodove i tehnička rješenja, moraju biti dostupne javnosti i svim subjektima IPP FBiH preko internetske stranice IPP FBiH.
- (3) Interoperabilnost izvora prostornih podataka koji su uključeni u registar izvora prostornih podataka, a odgovaraju izvorima prostornih podataka iz člana 6. ovog Zakona, osiguravat će subjekti IPP FBiH.
- (4) Uslovi interoperabilnosti, harmonizacija i dijeljenje izvora prostornih podataka uređuju se provedbenim propisima.

Član 14.

(Tehnički uslovi)

Provedbeni propisi kojima se definišu tehnički uslovi interoperabilnosti, harmonizacija i dijeljenje izvora prostornih podataka, koje donosi Vijeće IPP FBiH u svrhu uspostave, održavanja i razvoja IPP FBiH obuhvaćaju:

- a) relevantne zahtjeve korisnika,
- b) inicijative i međunarodne norme za interoperabilnost i harmonizaciju podataka,
- c) zajednički okvir za jedinstvenu identifikaciju prostornih objekata s kojim bi se mogli povezati identifikatori unutar nacionalnog sistema kako bi se osigurala njihova interoperabilnost,
- d) veze između prostornih objekata,
- e) ključne atribute i pripadajuće višejezične popise ključnih riječi,
- f) informacije o vremenskoj komponenti podataka,
- g) ažuriranje podataka,
- h) provedivost,
- i) procjenu troškova i koristi.

Član 15.

(Dostupnost informacija)

Subjekti IPP FBiH dužni su osigurati dostupnost svih informacija, uključujući metapodatke i tehničke uslove za interoperabilnost koji su potrebni za usklađenost s provedbenim propisima, a shodno uslovima koji ne ograničavaju njihovo korištenje za tu namjenu.

Član 16.

(Mrežne usluge)

(1) Koordinacijsko tijelo IPP FBiH i subjekti IPP FBiH će, temeljem sporazuma, u koordinaciji osigurati sljedeće usluge prostornih podataka (u daljem tekstu: mrežne usluge), dostupne preko interneta ili druge odgovarajuće vrste elektronskih komunikacionih usluga:

- a) usluge pronalaženja koje omogućavaju pronalaženje izvora prostornih podataka na osnovi sadržaja metapodataka te prikazivanje sadržaja metapodataka,
- b) usluge pregleda koje kao minimum omogućavaju prikaz, navigaciju, povećanje/smanjenje, pomicanje ili preklapanje za pregled dostupnih izvora prostornih podataka te prikaz informacija kazala (legende) i bilo kojeg relevantnog sadržaja metapodataka,

- c) usluge preuzimanja koje omogućavaju preuzimanje kopija izvora prostornih podataka ili dijelova tih skupova i, gdje odgovara, direktan pristup tim podacima,
 - d) usluge transformacije koje omogućavaju transformaciju izvora prostornih podataka, s obzirom na postizanje interoperabilnosti,
 - e) usluge koje omogućavaju pozivanje usluga prostornih podataka.
- (2) Mrežne usluge moraju biti jednostavne za korištenje, javne i lako dostupne.
- (3) Opis mrežnih usluga, programskih rješenja, postupaka i metoda mrežnih usluga objavit će se na internetskoj stranici IPP FBiH prema prijedlogu subjekta IPP FBiH.
- (4) Za potrebe usluga pronalaženja izvora prostornih podataka, kao minimum kriterija pretrage, primijenit će se sljedeća kombinacija:
- a) ključne riječi,
 - b) klasifikacija izvora prostornih podataka,
 - c) kvaliteta i valjanost izvora prostornih podataka,
 - d) nivo usklađenosti s kriterijima i specifikacijama,
 - e) geografska lokacija,
 - f) uslovi pristupa, razmjene i korištenja izvora prostornih podataka,
 - g) subjekt IPP FBiH odgovoran za uspostavu, upravljanje, održavanje i distribuciju izvora prostornih podataka i usluga.
- (5) Usluge transformacije koje se navode u stavu (1) tački d) ovog člana trebaju se kombinovati s ostalim uslugama koje se navode u tom stavu, na način da je omogućeno svim navedenim uslugama, da budu upravljane shodno provedbenim propisima.

Član 17.

(Povezivanje prostornih podataka IPP FBiH)

Subjekti IPP FBiH obavezni su osigurati: tehničke mogućnosti za povezivanje svojih prostornih podataka definisanih članom 8. stavom (1) ovog Zakona i odgovarajućih mrežnih usluga, definisanih shodno članu 16. ovog Zakona, s uslugama Geoportala IPP FBiH.

Član 18.

(Dijeljenje prostornih podataka)

- (1) Vijeće IPP FBiH će donijeti opće uslove za raspoloživost izvora prostornih podataka u svrhu interoperabilnosti i odrediti opće uslove licenciranja. Opći uslovi iz ovog člana objavljuju se na internetskoj stranici IPP FBiH.
- (2) Pri propisivanju općih uslova vodit će se računa da ne postoje bezrazložna ograničenja koja bi mogla stvoriti praktične prepreke za dijeljenje izvora prostornih podataka koja se javljaju u trenutku korištenja, uz istodobno osiguranje mjera kojima se sprečava svako neovlašteno korištenje.
- (3) Vijeće IPP FBiH će imenovati odgovorna tijela i/ili organizacije i/ili lica koja će dati izjašnjenje o razini usklađenosti prostornih podataka i usluga iz nadležnosti ili djelokruga subjekta IPP FBiH s provedbenim propisima, općim uslovima, usvojenim specifikacijama i protokolima za razmjenu.

Član 19.

(Ograničenja javnom pristupu)

- (1) Pristup izvoru prostornih podataka može se ograničiti ako je ograničenje utvrđeno posebnim propisom.
- (2) Pristup prostornim podacima vezanim za informacije o emisijama u okolinu ne smije biti ograničen, osim u slučajevima kada bi takav pristup mogao negativno uticati na:
- a) međunarodne odnose, državnu bezbjednost ili odbranu zemlje,

- b) mogućnost ostvarenja zaštite prava i pravnih interesa svakog lica na pošteno suđenje ili mogućnost nadležnog organa vlasti da sprovodi istragu krivične ili disciplinske prirode.

Član 20.

(Naplata mrežnih usluga)

- (1) Mrežne usluge iz člana 16. stav (1) tač. a) i b) ovog Zakona koriste se bez naknade.
- (2) Subjekti IPP FBiH koji pružaju ostale usluge iz člana 16. stav (1) ovog Zakona imaju pravo na naknadu za mrežne usluge koju plaća korisnik usluge.
- (3) Odluku o uvođenju naknade iz stava (2) ovog člana donosi Vijeće IPP FBiH, na prijedlog rukovodioca subjekta IPP FBiH za mrežne usluge iz svoje nadležnosti.
- (4) Izuzetno od odredaba stava (1) ovog člana, subjekt IPP FBiH koji pruža uslugu iz člana 16. stav (1) tačke b) ovog Zakona, može uvesti naknadu, u slučajevima kada je takva naknada nužna za održavanje izvora prostornih podataka i odgovarajućih usluga podataka.
- (5) Podaci koji su dostupni preko usluga za pregledavanje iz člana 16. stav (1) tačke b) ovog Zakona mogu biti u obliku koji sprečava njihovo ponovno korištenje u komercijalne svrhe.
- (6) Vijeće IPP FBiH može propisati detaljnije kriterije i uslove za utvrđivanje visine naknada iz st. (2) i (4) ovog člana, pri čemu će voditi računa da se zaračunavanje naknada svede na minimum koji je potreban da bi se osigurala nužna kvaliteta i kvantiteta prostornih podataka, kao i razuman povrat uložених sredstava, uz istovremeno poštovanje interesa subjekata IPP FBiH koji osiguravaju izvore prostornih podataka.
- (7) Ako subjekti IPP FBiH naplaćuju naknade za korištenje mrežnih usluga, moraju objaviti visinu naknade iz stava 2. ovoga člana na internetskoj stranici IPP FBiH te ih učiniti dostupnima bilo kojem podnosiocu zahtjeva.
- (8) Odredbe ovog člana ne odnose se na naknade za mrežne usluge iz člana 16. ovog Zakona koje subjekti IPP FBiH pružaju u skladu s posebnim propisima, kao ni na naknade za mrežne usluge nad prostornim podacima koji nisu definisani u skladu sa članom 8. ovog Zakona.
- (9) Ukoliko je subjekt IPP FBiH budžetski korisnik, sredstva ostvarena po osnovu naknade iz st. (2) i (4) ovog člana prihod su budžeta iz kojega se finansira subjekt IPP FBiH.

Član 21.

(Prava i obaveze subjekata IPP FBiH)

- (1) Subjekti IPP FBiH su obavezni:
 - a) pripremiti i ažurirati podatke i metapodatke i uključiti ih u IPP FBiH,
 - b) pripremiti informaciono-komunikacione sisteme prostornih podataka i uključiti ih u IPP FBiH,
 - c) ispunjavati sve ostale obaveze koje proizilaze iz ovog Zakona.
- (2) Za ispunjavanje obaveza iz stava (1) ovog člana odgovoran je rukovodilac subjekta IPP FBiH.
- (3) Svaki subjekt IPP FBiH zadržava pravo intelektualnog vlasništva nad podacima iz svoje nadležnosti.
- (4) Ako subjekt IPP FBiH ne ispunjava obaveze proizašle iz ovog Zakona Koordinacijsko tijelo IPP FBiH će ga o tome pisano obavijestiti i tražiti da ispravi nepravilnosti. Ako u razumnom vremenu ne dođe do otklanjanja nepravilnosti nad izvorom prostornih podataka, Koordinacijsko tijelo IPP FBiH će za navedene metapodatke i mrežne usluge isključiti prikaz u sistemu IPP FBiH.

POGLAVLJE III. ORGANI IPP FBiH I NADLEŽNOSTI

Član 22.

(Organi IPP FBiH)

Organi IPP FBiH su Vijeće IPP FBiH i radne grupe IPP FBiH.

Član 23.

(Vijeće IPP FBiH)

(1) Vijeće IPP FBiH čini jedanaest članova od kojih je jedan predsjednik Vijeća IPP FBiH, a imenuje ih i razrješava Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada FBiH).

(2) U Vijeće IPP FBiH Vlada FBiH imenuje po jednog predstavnika:

- a) Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove,
- b) Federalnog ministarstva prostornog uređenja,
- c) Federalnog ministarstva okoliša i turizma,
- d) Federalnog ministarstva prometa i komunikacija,
- e) Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
- f) Federalnog ministarstva finansija,
- g) Federalnog ministarstva pravde,
- h) Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova,
- i) Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke,
- j) Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije,
- k) Federalnog zavoda za statistiku.

(3) Predsjednik i članovi Vijeća IPP FBiH imenuju se na period od pet godina.

(4) Za predsjednika Vijeća IPP FBiH imenuje se rukovodilac Koordinacijskog tijela.

(5) Tehničke i administrativne poslove za potrebe rada Vijeća IPP FBiH obavlja Koordinacijsko tijelo IPP FBiH.

Član 24.

(Nadležnosti Vijeća IPP FBiH)

Vijeće IPP FBiH:

- a) Vladi FBiH predlaže strategiju, operativne programe i druge akte od važnosti za uspostavu, održavanje i razvoj IPP FBiH,
- b) donosi kriterije za uspostavu, održavanje i dijeljenje izvora prostornih podataka u svrhu interoperabilnosti,
- c) donosi provedbene propise iz člana 14. ovog Zakona.
- d) donosi odluku iz člana 20. stav (3) ovog Zakona.
- e) imenuje i razrješava radne grupe IPP FBiH za razradu pojedinih zadataka i obaveza, na prijedlog Koordinacijskog tijela IPP FBiH ili članova Vijeća IPP FBiH.
- f) daje smjernice za rad Koordinacijskog tijela IPP FBiH.
- g) donosi odluke o definicijama i detaljnim opisima tema prostornih podataka,
- h) donosi odluke o pristupu IPP FBiH pravnom licu iz člana 5. stav (2) ovog Zakona,
- i) usklađuje aktivnosti subjekata IPP FBiH,
- j) podnosi godišnji izvještaj o uspostavi, održavanju i razvoju IPP FBiH Vladi FBiH.

Član 25.

(Radne grupe IPP FBiH)

(1) Radne grupe IPP FBiH osnivaju se u svrhu razrade pojedinih zadataka i obaveza iz djelokruga uspostave, održavanja i razvoja IPP FBiH.

(2) Za članove radnih grupa iz stava 1. ovog člana mogu se imenovati predstavnici organa i službi za upravu sa područja FBiH, privrednih društava i javnih ustanova, nevladinih organizacija i akademske zajednice, koji posjeduju odgovarajuće stručno znanje i relevantno iskustvo.

Član 26.

(Koordinacijsko tijelo IPP FBiH)

(1) Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove je Koordinacijsko tijelo IPP FBiH u provođenju ovog Zakona.

(2) Koordinacijsko tijelo IPP FBiH u provođenju ovog Zakona ostvaruje komunikaciju s drugim tijelima u Bosni i Hercegovini i međunarodnim tijelima.

(3) Koordinacijsko tijelo IPP FBiH obavlja sljedeće poslove:

- a) priprema prijedloge za strategiju i operative programe Vlade FBiH u području IPP FBiH,
- b) uspostavlja i održava registar subjekata i registar izvora prostornih podataka IPP FBiH,
- c) objavljuje detaljan opis tema prostornih podataka,
- d) uspostavlja, održava i nadzire rad Geoportala IPP FBiH,
- e) uspostavlja i održava javnu uslugu metapodataka u sistemu Geoportala IPP FBiH na način koji će subjektima IPP FBiH omogućiti interaktivno održavanje metapodataka iz svoje nadležnosti,
- f) radi na interoperabilnosti i, gdje je potrebno, homogenizaciji prostornih podataka,
- g) koordinira i nadzire primjenu provedbenih propisa donesenih na osnovu ovog Zakona,
- h) razvija i predlaže Vijeću IPP FBiH program aktivnosti i mjera potrebnih za ispunjavanje uslova za uspostavljanje, održavanje i razvoj infrastrukture prostornih podataka,
- i) priprema izvještaje o provođenju i korištenju infrastrukture prostornih podataka,
- j) u koordinaciji s tijelima IPP FBiH predlaže akte iz člana 14. ovog Zakona,
- k) izvještava subjekte IPP FBiH i javnost o aktivnostima povezanim s uspostavom, održavanjem i razvojem IPP FBiH,
- l) prati primjenu i daje prijedloge za poboljšanje provođenja IPP FBiH u praksi,
- m) priprema godišnje izvještaje o praćenju uspostave, održavanja i razvoja IPP FBiH.

Član 27.

(Razvoj IPP FBiH)

(1) Koordinacijsko tijelo IPP FBiH dužno je kontinuirano pratiti razvoj infrastrukture prostornih podataka u skladu sa domaćim i međunarodnim propisima i standardima.

(2) Razvoj IPP FBiH biti će usklađivan s razvojem INSPIRE Direktive i raspoloživim resursima.

POGLAVLJE IV. NADZOR

Član 28.

(Nadzor)

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona vrši Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

POGLAVLJE V. KAZNE NE ODREDBE

Član 29.

(Kaznene odredbe)

(1) Subjekt IPP FBiH dužan je nadoknaditi štetu koju prouzrokuje neispunjavanjem obaveza propisanih ovim zakonom.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice subjekta IPP FBiH iz člana 5. ovog Zakona ako ne osigura ispunjavanje obaveza iz člana 16. stava (1) tač. a) i b) ovog Zakona.

POGLAVLJE VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Uredba o infrastrukturi prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 85/14).

Član 31.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama Federacije BiH.

OBRAZLOŽENJE
NACRTA ZAKONA O INFRASTRUKTURI PROSTORNIH PODATAKA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I – USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbama člana III. 1. tačka b), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine i članova IV. A. 20 (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema tim odredbama, u isključivoj nadležnosti Federacije je utvrđivanje privredne politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korištenja zemljišta na federalnom nivou, a Parlament Federacije odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti federalne vlasti.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Prostorni podaci u širem smislu predstavljaju podatke koje je moguće direktno ili indirektno povezati s lokacijom. Prema mnogim istraživanjima, prostornu komponentu ima više od 80% svih informacija. U mnogim područjima ljudske djelatnosti prostorni podaci predstavljaju osnov na kojem se grade nove ili dodane vrijednosti. Problemi vezani uz raspoloživost, kvalitetu, organizaciju, dostupnost i dijeljenje prostornih podataka zajednički su u mnogim područjima ljudske djelatnosti, pa tako i u organima uprave i drugim javnim institucijama. Rješavanje tih problema zahtijeva preduzimanje mjera kojima se osigurava efikasan sistem dijeljenja, razmjenjivanja i korištenja prostornih podataka omogućavajući dosljedno kombinovanje prostornih podataka i usluga nad prostornim podacima iz različitih izvora.

Trenutno u Federaciji Bosne i Hercegovine područje Infrastrukture prostornih podataka regulisano je Uredbom o infrastrukturi prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 85/14). Uzimajući u obzir značaj infrastrukture prostornih podataka za privredni razvoj Federacije Bosne i Hercegovine i proces pristupanja EU, javila se potreba da se ovo područje reguliše propisom zakonske snage.

Kroz ovaj zakon transponira se Direktiva 2007/2/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. marta 2007. godine kojom se uspostavlja Infrastruktura prostornih podataka u EU (INSPIRE). INSPIRE direktiva stupila je na snagu 15. maja 2007. godine i bit će realizovana u različitim fazama, uz obaveznu punu primjenu do 2021. godine.

Navedena Direktiva ima za cilj uspostavljanje infrastrukture prostornih podataka i odnosi se na prostorne podatke koje posjeduju organi uprave i druge pravne osobe. Infrastruktura prostornih podataka treba osigurati čuvanje podataka o prostoru, njihovu dostupnost i održavanje na odgovarajućem nivou, odnosno mogućnost dosljednog kombinovanja prostornih podataka iz raznih izvora širom EU i njihovu razmjenu, mogućnost razmjene prostornih podataka prikupljenih na različitim nivoima javne vlasti, lako pronalaženje raspoloživih podataka, procjenu njihove podobnosti za određenu svrhu i poznavanje važećih uslova za njihovo korištenje.

Nacrtom ovog zakona kreiraju se osnovna pravila koja se odnose na uspostavljanje infrastrukture prostornih podataka. Infrastruktura prostornih podataka podrazumjeva metapodatke, skupove prostornih podataka i servise prostornih podataka, mrežne servise i tehnologije, sporazume o razmjeni, pristupu i upotrebi,

kao i mehanizme koordinacije i nadzora, procese i procedure, uspostavljene, vođene ili stavljene na raspolaganje u skladu sa navedenom EU direktivom. Nacrtom zakona također se kreira pravni okvir za upravljanje i razmjenu prostornih informacija koji sadrži pravila za postizanje tehničke interoperabilnosti u cilju dijeljenja podataka u elektronskoj formi između nadležnih institucija putem mrežnih servisa.

Gubitak vremena i sredstava u potrazi za postojećim prostornim podacima ili utvrđivanje mogu li se oni koristiti za određenu svrhu čine glavnu prepreku za potpunu iskoristivost dostupnih podataka. Subjekti IPP FBiH u saradnji s Koordinacijskim tijelom iz tog razloga trebaju osigurati opise dostupnih izvora prostornih podataka i usluga u obliku metapodataka. Budući da velika raznolikost formata i modela u kojima su prostorni podaci organizovani i dostupni onemogućava efikasno oblikovanje, provođenje, nadzor iz nadležnosti ili područja rada tijela javne vlasti, potrebno je predvidjeti provedbene mjere kako bi se olakšala upotreba prostornih podataka iz različitih izvora među subjektima IPP FBiH. Te mjere trebaju učiniti prostorne podatke interoperabilnima, a subjekti trebaju osigurati da su svi podaci ili informacije potrebne za postizanje interoperabilnosti dostupni pod uslovima koji ne ograničavaju njihovu upotrebu u tu svrhu. Mrežne usluge su potrebne za dijeljenje prostornih podataka između različitih nivoa tijela javne vlasti te trebaju omogućiti otkrivanje, transformaciju, pregled i preuzimanje prostornih podataka i korištenje usluga prostornih podataka. Mrežne usluge trebaju djelovati u skladu sa usvojenim specifikacijama i minimalnim mjerilima izvedbe da bi se osigurala interoperabilnost infrastrukture. Iste trebaju uključivati tehničke parametre koji omogućavaju subjektima IPP FBiH da učine svoje prostorne podatke dostupnima. Za uspješno provođenje infrastrukture prostornih podataka važno je da minimalni broj usluga bude dostupan javnosti besplatno, i to usluge za otkrivanje i pregled izvora prostornih podataka.

Jednostavnije pregledavanje i preuzimanje podataka iz nadležnosti subjekata IPP FBiH u konačnici će imati za posljedicu veću efikasnost tijela javne vlasti u područjima koja su direktno ili indirektno vezana za prostorne podatke. Primjenjujući princip da se podaci održavaju na najprimjerenijoj razini, pozitivan uticaj odrazit će se i na budžete svih nivoa, i to na način da se za isti ili sličan set prostornih podataka neće finansirati izrada u nekoliko različitih institucija, nego samo u jednoj, koja će putem IPP FBiH te prostorne podatke dijeliti s drugima. Po istom principu spriječit će se korištenje prostornih podataka koji nisu službeni te će se samim tim smanjiti rizik administrativnih postupaka, kao i rizik od nepravilnosti prilikom preuzimanja istih.

III – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Ovim Zakonom uvodi se transparentnost i sistemski se uređuju nadležnosti nad prostornim podacima kroz opće odredbe koje utvrđuju obveznike primjene Zakona – subjekte IPP FBiH. Definišu se i teme prostornih podataka na koje se Zakon primjenjuje. Efikasna primjena infrastrukture prostornih podataka zahtijeva koordinaciju svih sudionika kojima je u interesu uspostavljanje takve infrastrukture, bilo da su subjekti ili korisnici. Zato je potrebno uspostaviti odgovarajuće koordinacijske strukture, tijela IPP FBiH, na različitim nivoima javne vlasti, kao i uzeti u obzir raspodjelu ovlaštenja i odgovornosti između tih tijela. Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove definira se kao Koordinacijsko tijelo IPP FBiH, koja je odgovorna za efikasno uspostavljanje, korištenje i razvoj IPP FBiH, za obavljanje poslova sekretarijata i koordinacije tijela IPP FBiH te za poslove tehničke podrške uspostavljanja, održavanja i razvoja IPP FBiH.

U općim odredbama ovoga zakonskog nacrtu (čl. 1. - 9.) definiše se predmet zakona, daje definicija infrastrukture prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine, njen obuhvat, značenje pojmova koji se koriste u ovom zakonu, definišu subjekti infrastrukture prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine, izvori prostornih podataka, teme te utvrđuju nadležnosti u vođenju registra izvora prostornih podataka IPP FBiH.

U Poglavlju II. ovog zakonskog nacrtu, pod nazivom „Uspostavljanje i održavanje IPP FBiH“ (čl. 10. - 21.) definiše se uloga geoportala IPP FBiH, daje definicija i opisuje sadržaj metapodataka, njihova izrada i održavanje, utvrđuje dužnost subjekata IPP FBiH da obezbijede interoperabilnost i dijeljenje izvora prostornih podataka.

U članu 14. predviđeno je donošenje provedbenih propisa kojima će se definisati tehnički uslovi interoperabilnosti, harmonizacija i dijeljenje izvora prostornih podataka, dok je u članu 15. propisana dužnost subjekata IPP FBiH da obezbijede usklađenost podataka s provedbenim propisima.

Članom 16. i 17. propisuju se vrste usluga vezanih za prostorne podatke koje su Koordinacijsko tijelo i subjekti IPP FBiH dužni učiniti dostupnim preko interneta ili druge vrste elektronskih komunikacijskih usluga.

Članom 18. uređuje se pitanje dijeljenja prostornih podataka između subjekata IPP FBiH i korisnika na način da se suzi prostor za bezrazložna ograničenja, uz istovremeno osiguranje mjera kojima se sprečava neovlašćeno korištenje podataka.

Članom 19. definisana su ograničenja u javnom pristupu prostornim podacima, na način da se javni pristup može ograničiti ako je to utvrđeno posebnim propisom. Izuzetno od ovog općeg pravila predviđeno je da pristup prostornim podacima vezanim za emisije u okolinu ne može biti ograničen, opet uz određene izuzetke vezane za međunarodne odnose, državnu bezbjednost, pošteno suđenje, istrage u krivičnom postupku ili postupke disciplinske prirode.

Članom 20. propisan je način naplate mrežnih usluga, prema principu da se naknada plaća samo kada je to nužno potrebno za održavanje podataka i osiguranje kvalitete i kvantitete prostornih podataka.

Članom 21. utvrđeni su prava i obaveze subjekata IPP FBiH. Osnovna obaveza subjekata IPP FBiH sadržana je u pripremi i ažuriranju podataka, pripremi informaciono-komunikacionih sistema prostornih podataka i njihovom uključenju u IPP FBiH, uz zadržavanje prava intelektualnog vlasništva nad podacima iz nadležnosti svakog od subjekata IPP FBiH.

U Poglavlju III. ovog zakonskog nacrtu, odredbama čl. 22. - 27. utvrđuje se organizacioni okvir IPP FBiH. Odredbama navedenih članova propisuje se sastav, mandat, način imenovanja i razrješenja, nadležnosti Vijeća IPP FBiH, mogućnost osnivanja radnih grupa za pojedine zadatke, kao i funkcija koordinacijskog tijela IPP FBiH. Članom 27. utvrđena je obaveza Koordinacijskog tijela da kontinuirano prati razvoj IPP FBiH, usklađuje ga sa razvojem INSPIRE direktive i raspoloživim resursima.

Poglavlja IV. i V. ovog zakonskog nacrtu, u čl. 28. i 29. sadrže odredbe o nadzoru nad provođenjem ovog zakona i kaznene odredbe, dok se u Poglavlju VI., čl. 30. i 31.,

definiše stupanje na snagu ovog zakona te prestanak primjene Uredbe o infrastrukturi prostornih podataka Federacije BiH.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Federacije BiH.